1847. N°. 8[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 23 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Julij.

Van goederhand vernemen wij, dat het Collegie van HH. Curatoren van het Stedelijk Gymnasium, na den afloop der Examina, die in de vier laatste dagen der vorige week gehouden zijn, in velerlei opzigten reden gehad heeft zich te verblijden over de algemeen gunstige resultaten, welke deze onlangs geheel vernieuwde en in de meeste vakken van Onderwijs aanmerkelijk uitgebreide Inrigting, van haren *eersten cursus* heeft opgeleverd; zoowel ten opzigte der goede orde, als wat het gegeven Onderwijs aangaat.

Ook wij, en alle ingezetenen van Leyden, mogen ons in dien aanvankelijk goeden uitslag verheugen. Welk bewoner toch van deze Academiestad zoude onverschillig kunnen zijn over den toestand eener Inrigting, die als de voorbereidende school voor de Academie moet worden aangemerkt?

Doch, meer dan dit, stelt zich het tegenwoordig Stedelijk Gymnasium ten doel. Blijkens het Reglement, goedgekeurd bij Raadsbesluit van den 12den Junij 1846, medegedeeld in ons nummer van den 5den Febr. en 15den Maart dezes jaars, is het Gymnasium, bij zijne reorganisatie, verdeeld geworden in twee Afdeelingen; waarvan de eene bestemd is voor toekomstige Studenten aan de Hoogeschool; de andere voor hen, *die zich door eene beschaafde opvoeding willen voorbereiden, om met nut in maatschappelijke betrekkingen werkzaam te zijn.*

Indien wij deze bepaling in den ruimsten zin mogen opvatten, waartoe ons de overige Artikels van genoemd Reglement aanleiding geven, dan zullen niet slechts dezulken zich bij deze laatste Afdeeling moeten laten inschrijven, die het voornemen hebben mogten, later de lessen aan de Academie te Breda, Medemblik of Delft te gaan bijwonen; maar ook alle andere jongelingen, die, in welke betrekking der maatschappij ook, wenschen geplaatst te worden, hetzij tot den Handel behoorende of tot de Nijverheid, tot het vak der Administratie of van de Landhuishoudkunde; in één woord, tot alle vakken, waartoe, in den tegenwoordigen tijd, eene beschaafde opvoeding vereischt wordt.

'sGRAVENHAGE, 22 Julij.

Bij Zr. Ms. besluit is tot Raadsheer in het Prov. Geregtshof in Utrecht benoemd Mr. J. J. Hinlópen, thans regter in de Arrond. Regtbank te Amersfoort.

— Z. M. heeft benoemd tot Ridder der Orde van de Eikenkroon, den Heer J. M. van Kempen, Fabriekant van gouden en zilveren werken te Utrecht, die den zilveren pokaal vervaardigd had, welke op de tentoonstelling was ingezonden.

— Z. M. heeft den Heer D. M. van Dusseldorp de Superville, Lid van de Arrondissements-Regtbank te Middelburg, verheven tot den Nederl. Adelstand.

— Z. M. de Koning vertrekt morgen uit deze Residentie naar Soestdijk.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren van het Loo alhier teruggekeerd, en Z. K. H. Prins Hendrik benevens Z. K. H. de Erfgroothertog van Saksen-Weimar-Eisenach, gisteren avond alhier aangekomen, zijn dezen morgen allen naar Rotterdam vertrokken, ter bijwoning van het feest der Nederlandsche Jagt-club. — Men verwacht Z. K. H. Prins Frederik binnen kort uit Rusland in de Residentie terug.

— In de Zitting der Tweede Kamer van den 16den is het algemeen verslag uitgebragt omtrent de begrooting der uitgaven van 1848 en 1849. De Commissie der rapporteurs is dat verslag begonnen met omtrent de antwoorden der Regering op het voorloopig verslag aan te merken, dat die een toon van gisping en afkeuring ademen, welke weinig strookt met de betuigingen, dat de Regering wezenlijk gemeenschappelijk overleg zoekt te bevorderen. De leden hebben gemeend, dat daar geen der Ministers bij de openbare beraadslagingen over het antwoord op de openingstroonrede ter vergadering waren verschenen, bij welke gelegenheid den leden de meeste aanleiding wordt gegeven, om hunne gevoelens over den gang van het bestuur en den toestand des volks open te leggen, zij zich thans eene voegzame gelegenheid zagen aangeboden om over deze hoogstbelangrijke onderwerpen hunne inzigten te ontwikkelen.

Na deze algemeene aanmerking behelst het verslag eene uitgewerkte opgaaf van bedenkingen, die zoo omtrent de begrooting als bij het nader onderzoek en de antwoorden der Regering zijn te berde gebragt. De leden die de behandeling der begrootingswetten wenschten te zien uitgesteld, zijn door die antwoorden in hunne wensch versterkt en zien in dat uitstel eene wezentlijke bevordering van de belangen des Vaderlands. Ten opzigte van de inkomsten is door velen nadrukkelijk betoogd, dat de volksmenigte onder drukkende belastingen gebukt ging en men een belastingstelsel behoorde in te voeren, dat bij wijze van hoofdgeld geschikt was om ieder zijn billijk aandeel in de behoeften van den staat te laten dragen. Men erkende de groote moeijelijkheid die daarin zou gelegen zijn, maar achtte het geenszins onuitvoerlijk, en meende dat zulk een maatregel de heilrijkste vruchten zou dragen.

— In de Zitting van gisteren zijn de beraadslagingen over den 1sten titel van het 2de boek, Wetboek van Strafregt, ten einde gebragt.

De Heer Luzac heeft den aandrang op strafbepalingen in het breede bestreden. Hij betoogt dat die aandrang en wat men verlangt 1°. is hoogst verkeerd en in tegenspraak met onze grondwet; 2°. dat het is van middeleeuwschen oorsprong en ongeschikt om te keer te gaan wat men beoogt: 3°. dat het in den aard en vorm, zoo als men het verlangt, is onbekend en geheel iets nieuws in onze wetgeving, en 4°. dat die aandrang allen schijn heeft van vijandige gezindheid, gevaarlijk en onnoodig is, steunt op wankelmoedigheid en mistrouwen op de kracht der waarheid en eene verzaking daarstelt van de oude vaderlandsche spreuk *concordia res parvae crescunt*, en aanleiding geven zal tot *discordia.*

Daarna hebben nog de Heeren van Twist, Cover Hooft, Menso, Panhuys, Schooneveld, Nagell, Rosenthal, van Leeuwen en Kien de wenschelijkheid van strafbepalingen wegens miskenning van het regt van placet betoogd en op eenige na, gezegd mede het geheele 2de boek te zullen verwerpen.

De Minister van Justitie heeft daarop de ziens- en handelwijze der Regering, verdedigd en uiteengezet. De Regering, zich geheel plaatsende op het grondwettig standpunt, in het bezit van het regt van placet, heeft echter geene noodzakelijkheid tot het voordragen van strafbepalingen gevonden en is na rijp beraad, van meening gebleven dat die noodzakelijkheid niet bestond, evenmin als zij kan toegeven, dat uit de artt. 207 en 208 Code Pénal iets nopens het placet zou af te leiden zijn. Zij wilde dus in een zoo teeder punt, geene nieuwe wetgeving voorstellen.

Nadat nog eene woordenwisseling had plaats gehad over de vraag: of het niet beter ware voorloopig te laten stemmen over de vraag of men het placet al dan niet wil; omdat deze eerste titel eigentlijk met het placet in geen verband hoegenaamd staat, evenmin als zoo vele andere titels, heeft de stemming plaats gehad en is titel I met 41 tegen 15 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de Heeren: Corneli, Weichs de Wenne, Akerlaken, Mutsaers, Beerenbroek, de Jong van Beek en Donk, Romme, Luyben, Storm, Heloma, Luzac, Gouverneur, Sasse van Ysselt, Corver Hooft en Bruce.

De Minister van Justitie heeft daarop verklaard, dat de Regering uit de beraadslagingen veilig besluiten kon, dat de groote tegenspraak zich oplost in de vraag naar strafbepalingen wegens overtreding van het placetum regium, en dat daaruit mag afgeleid worden een gelijken tegenstand omtrent al de overige titels. De Regering vindt onder deze omstandigheden geene reden, om de beraadslagingen te doen voortduren en stelt dus voor, die voor onbepaalden tijd te verdagen; hetgeen wordt goedgekeurd.

De beraadslaging over de opheffing van het fonds voor de proces-kosten is bepaald op overmorgen ten 11 ure.

— Gisteren is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, tot verhooging der staatsbegrooting over het loopende jaar, hoofdstuk Marine met eene som van f 210,000, en zulks ten gevolge van de duurte der levensmiddelen. — Verzending naar de afdeelingen.

De Commissie van rapporteurs heeft verklaard, bereid te zijn haar algemeen verslag uit te brengen over het ontwerp der begrooting nopens de landsdrukkerij over 1848 en 1849. De dag der beraadslaging daarover zal nader worden vastgesteld.

ROTTERDAM, 21 Julij.

Heden werd in de Groote Kerk alhier het 50-jarig bestaan van het Nederlandsche Zendelinggenootschap plegtig gevierd. Eene aanzienlijke schare had zich tot bijwoning van dat godsdienstig feest vereenigd, dat ten half elf ure begon met het bespelen van het orgel, waarna ten 11 ure de Heer Hugenholtz, Predikant alhier, den kansel beklom. Na het gebed werd het 7de vers van Ps. 103 door een koor van 70 liefhebbers der zangkunst, hiertoe uitgenoodigd,

gezongen, waarna de gemeente het 1ste vers van Gezang 2 aanhief. Hierop ontwikkelde de Redenaar, hoe het 50-jarig bestaan van het Genootschap ons eene opwekking brengt tot een ootmoedige verheerlijking van God en tot nieuwen ijver in het werk des Heeren, waarbij Z. Eerw. echter betreurde, dat het eiland Java, uithoofde van overwegingen van stoffelijken aard, voor de vrije werkzaamheden van het Genootschap gesloten bleef. Ten slotte deed Z. Ew. eene hartelijke toespraak aan eenige aanwezige aanstaande Zendelingen, alsmede aan de bestuurders en bestuurderessen van het Genootschap, welke hij aanspoorde om met ijver en vertrouwen voort te gaan op den ingeslagen weg, welke aanvankelijk zoo vele schoone en heilrijke vruchten voor de verspreiding van het Christendom op aarde had opgeleverd.

Deze rede werd afgewisseld door het zingen van eenige toepasselijke psalmen en gezangen, waarna de plegtige bijeenkomst door een gebed werd besloten.

— De voornaamste kooplieden alhier zullen een adres aan de Stedelijke Regering indienen, bij 't welk zij verzoeken, dat de beurstijd bepaald worde op 1 tot 2, in plaats van 2 tot 3 ure des namiddags.

— Eerlang zal Dordrecht in regelregte gemeenschap gesteld worden met de spoorwegen, door de dienst eener vlugge ijzeren boot, welke door de ondernemers van het beurtveer op onze stad gebouwd wordt, en die den naam voeren zal van een onzer voornaamste burgers, Johan de Witt.

AMSTERDAM, 21 Julij.

Alhier is den 19den dezer in 75-jarigen ouderdom overleden de Heer J. W. Wilms, lid van het Koninkl. Nederl. Instituut, bekend als een allezins verdienstelijk Toonkunstenaar. Ook als Componist heeft hij veel naam verworven. Van zijn talent in dit laatste vak kan onder anderen getuigen het Nederlandsche Volkslied, 't welk aanvangt met de woorden: *Wien Neêrlandsch bloed*, enz. De Heer Wilms was algemeen geacht, en zijn afsterven wordt teregt als een wezentlijk verlies voor de kunst aangemerkt.

— Door de Handelmaatschappij zijn voor de maand Augustus bevracht voor Amsterdam 7 schepen, voor Rotterdam 2, voor Dordrecht 2 en voor Middelburg 1 schip.

NIJMEGEN, 20 Julij.

Zaturdag middag en avond, tot des nachts ten 2 ure, hebben hier ergerlijke tooneelen plaats gehad, die, zoo er geene krachtdadige maatregelen genomen worden, het voorspel kunnen zijn van ergere ongeregeldheden. Een schipper lag er met zijn schip aan den wal, en wilde aardappelen laden; men zeide dat hij *f* 2 voor het mud had geboden; het gepeupel schoolde zamen, en dreigde den schipper in den mast te zullen ophangen; een der belhamels trok zijn mes en sneed een zak aardappelen open. De schipper zocht eene wijkplaats bij eenen burger in de stad, Hendriks genaamd. Voor diens huis schoolde het volk te zamen, en drong er zelfs binnen. De Burgemeester Bijleveld verscheen zelf, en vermaande in het vriendelijke om uiteen te gaan; doch wel verre van daaraan gehoor te geven, bleef het volk razen en tieren, en hoorde men niet alleen ergerlijke uitdrukkingen maar ook bedreigingen, dat er Maandag (den 19den Julij, zijnde alsdan eene drukke markt) meer zoude gebeuren. Als men in aanmerking neemt, dat de boeren reeds een paar marktdagen niet veilig met hunne eetwaren op de markt konden zitten, en daarbij den zeer slechten geest van het volk voegt, dan is men niet zonder ongerustheid. Vele landlieden uit het Schependom blijven uit vrees reeds met hunne groenten te huis. Er worden hier alleen 6,000 Roomsche armen bedeeld. De Regering heeft alle zamenscholingen verboden, en bepaald dat alle tapperijen en opene huizen, van 's avonds 10 tot 's morgens 4 ure zullen gesloten blijven; en gedurende dien tijd niet meer dan vijf personen te zamen zich op straat mogen vertoonen.

Dien dag (Maandag) was de markt van allerlei levensmiddelen ruim voorzien, terwijl dezelve van koopers druk bezocht was, onder welke zich, zoo als men verspreidde, verscheiden opkoopers, zoowel vreemden als stedelingen, zouden bevonden hebben. Dit gaf aanleiding tot zamenscholingen en oploop, waarbij men zich echter van alle dadelijkheden onthield, doch ten gevolge hiervan verzamelde zich des avonds, omstreeks 10 ure, in dezer stads Pauwelstraat, eene groote menigte volks vóór het huis van eenen ingezeten, dien men veronderstelde des morgens boter te hebben opgekocht, voor welks woning evenwel geene geweldadigheden werden gepleegd. Deze zamenscholing was nogtans van dien aard, dat het hoofd van het plaatselijk bestuur, vergezeld van den Heer Substituut-Officier van Justitie, zich derwaarts begaf, nadat de Heer Commissaris van policie vruchteloos de menigte gelast had uiteen te gaan, en toen ook, op het bevel van die ambtenaren, de menigte zich wel van het gemelde huis verwijderde, maar op eenen korten afstand bleef zamenscholen, werd het geraden geoordeeld van den Heer Kolonel Plaats-Commandant, die zich mede daar ter plaatse had vervoegd, de hulp der militaire magt te vorderen. Ten spoedigste werden daarop doeltreffende maatregelen genomen, door het bijeentrekken van sterke patrouilles, welke de menigte uiteen dreven, waardoor de rust dadelijk is hersteld, zonder dat er eenige maatregel van geweld is behoeven genomen te worden. Te middernacht was alles rustig.

VEENENDAAL, 20 Julij.

De bijenmarkt, die alhier gewoonlijk van den 6den tot 20sten Julij gehouden wordt, werd dit jaar bijzonder druk bezocht, zoowel door vreemdelingen als door koopers; het bijzonder gunstige weder, het groote voordeel dat voorleden jaar de bijen aangebragt hebben en de vooruitzigten van den gunstigen bogst, deden dan ook den belangrijken aanvoer van 6,000 korven met bijen tegen eenen gemiddelden prijs à *f* 2½ per korf binnen den tijd van tien dagen opruimen, en vele koopers, welke later van elders aankwamen, moesten onverrigter zaken huiswaarts keeren, daar zij, die nooit een dusdanige markt bezocht hebben, met eene aangename herinnering haar verlieten, om die aan het voor pleizier reizend publiek voor het volgende jaar aan te bevelen.

ZWOLLE, 19 Julij.

De prov. Staten van Overijssel hebben een plan van uitgestrekte kanalisatie in dat gewest goedgekeurd. Hoofdzakelijk om kanalen door Dalmsholte en in Twente te graven, en om de Schipbeek, de Regge en de Almelosche-Aa zoodanig bevaarbaar te maken, dat door dit een en ander, behoorlijke gemeenschap ontsta van Zwolle en Deventer naar Almelo, Denekamp, Hengelo en Haaksbergen, met toevoeging van eenen zijtak, loopende door de markten van Vriezenveen, den Ham, Beerse, Sibculo, Bergentheim, Brugt en Hardenberg. De kosten dezer onderneming worden berekend op *f* 1,250,000. Van het Rijk zal eene jaarlijksche bijdrage van *f* 56,250, gedurende 10 jaren gevraagd worden. — De zitting der Staten is eergisteren gesloten.

HELLENDOORN, 13 Julij.

Op heden is het kerkje etc. der Afgescheidene Hervormde Gemeente alhier, in publieke veiling, verkocht. Een aanzienlijk getal der leden van die gemeente met derzelver Leeraar aan het hoofd, ten getale s. c. 120—140 personen, zijn voornemens in de laatste helft der volgende maand, naar Amerika te vertrekken, meest lieden tot de landbouwende en arbeidende klasse behoorende, waaronder hoogbejaarde, zwakkelijke, zelfs gebrekkige menschen worden gevonden.

GRONINGEN, 19 Julij.

Gisteren kwam op de Zoutkamp een Engelsch brikschip van Alexandria aan, inhebbende 4,800 mud Egyptische boonen.

— Er is wederom een der gewonden op den 28sten Junij, overleden, de Jood S. M. Kleef, wiens been, onder het aanwenden der aetherisatie, was afgezet. Dit is nu het 8ste slagtoffer; hij laat eene vrouw en 3 kinderen in zeer armoedige omstandigheden achter.

ASSEN, 19 Julij.

Gedurende het onweder van ll. nacht is de bliksem geslagen in een boerenhuis te Gasselte, door 3 huisgezinnen bewoond, waardoor de geheele woning afgebrand en niets is kunnen gered worden; van een der bewoners, Eggens, zijn 2 koeijen, 23 schapen en 1 varken in de vlammen omgekomen. Aan den sterken regen is het alleen te danken, dat niet een groot gedeelte van het dorp in de asch is gelegd. In de behoeften der genoemde huisgezinnen wordt voorshands ruim voorzien.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

CHINA.

CANTON, 23 Mei.

Er is volstrekt geen handel in deze plaats; de kooplieden houden hunne kapitalen terug.

— De Gouverneur Ki-Yng is door de zamenscholingen van ontevredenen bedreigd geworden, dat men zijn huis in brand zal steken, indien hij het gevraagde stuks grond aan de Engelschen afstond. De Heer Pope, gezonden om dien grond te bezien, heeft zijn voornemen moeten opgeven; de omtrek der factorijen zijn nooit minder veilig geweest. Men ziet eenen nieuwen togt tegen Canton te gemoet en men meent dat die bloediger zal zijn, dan de eerste. De *Pluto* is op de hoogte der factorijen gestationneerd, en de *Scout* heeft bevel ontvangen om zoo digt mogelijk Canton te naderen.

RUSLAND.

PETERSBURG, 9 Julij.

Omtrent den oorlog in den Kaukasus worden van den 30sten Junij uit Constantinopel de volgende berigten medegedeeld: Den 27sten April heeft bij Miami en den 31sten Mei bij Jukrisch eene schermutseling plaats gevonden. In die beide gevechten hebben de Russen wel is waar het slagveld behouden, maar het verlies was aan beide zijden gelijk en vrij aanzienlijk. Den 16den Mei deden de bergbewoners eenen aanval op Kirikaleh, een Russisch fort aan den Kuban, en vermeesterden het, zonder dat de aanrukkende Russische troepen zulks konden beletten. Dit fort werd geheel en al vernield. Den 20sten Mei werd Zerebre, een ander Russisch fort, aangetast. Ofschoon de bezetting zich dapper verdedigde en zelfs gedurende den storm een kruidmagazijn deed springen, waarbij 400 man, meerendeels Circassiers, het leven verloren, viel het fort toch na een gevecht van 12 uren in handen der Circassiers, die het voortdurend schijnen te willen bezetten. Den 8sten Junij eindelijk moet het tusschen eene Russische afdeeling onder Generaal Lipinsky en de bergbewoners onder aanvoering van zekeren Mohammed Guba tot een scherp gevecht gekomen zijn. Omtrent den uitslag van dit gevecht weet men intusschen niets meer, dan dat de beide partijen daarin gevoelige verliezen hebben geleden. Overigens hebben de Circassiers tegenwoordig gebrek aan buskruid.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 4 Julij.

In de vorige week is eene Oostenrijksche oorlogsstoomboot in den Piraeus aangekomen, depeches aan den Oostenrijkschen Gezant te Athene overbrengende, die waarschijnlijk het Turksch-Grieksche geschil betreffen. Ofschoon de oppositie zich veel moeite geeft om te verspreiden, dat de voorstellen betrekkelijk deze zaak door den Vorst von Metternich gedaan, niet door het Grieksche Kabinet zouden kunnen worden aangenomen, is het toch stellig, dat de Grieksche Regering zich met volkomen vertrouwen aan de wijze inzig-

ten van het Oostenrijksche Kabinet onderwerpt, en dat de vereffening van het geschil zeer nabij is. Heden avond vertrekt dezelfde Oostenrijksche stoomboot met eene buitengewone zending naar Constantinopel.

SPANJE.

MADRID, 12 Julij.

Bij een besluit der Koningin zijn de grondslagen van het openbaar onderwijs geregeld. Het zal in 4 klassen verdeeld worden: studiën voor middelbaar onderwijs, die der faculteiten, hooge studiën en bijzondere studiën. Deze veranderingen waren reeds door de Commissie, te dien einde benoemd, in September 1845 voorgesteld.

— Volgens besluit der Koningin zal voor wijlen van D. Augustin de Arguilles, aan wien door de Cortes hare opvoeding en die van hare zuster was toevertrouwd, een gedenkteeken gesticht worden op hare kosten.

— Van den 11den wordt van de grenzen van Katalonië het volgende gemeld: De staat van zaken in Katalonië wordt van dag tot dag bedenkelijker. Tot hiertoe hadden de opstandelingen de gemeenschap niet belemmerd; thans houden zij de posten aan en verbranden de brieven en rijtuigen. Graü, Marsal en Boquica zwerven voortdurend in de omstreken van Girona rond. In de laatste dagen heeft men in onderscheiden rigtingen de alarmklok hooren luiden; de burgerlijke Gezagvoerder en de militaire Commandant hebben zich met de troepen die zij bijeen konden brengen in beweging gesteld, om de dorpen in de omstreek te bezoeken, den ingezetenen moed in te boezemen en de opstandelingen te verjagen; men vreest echter dat hunne pogingen vruchteloos zullen zijn. Onlangs zijn een 20-tal manschappen der bende van Vilella des nachts in eene der voorsteden van Manresa doorgedrongen, en hebben de wachtposten ontwapend en gevangen gehouden tot dat zij tegen den ochtend weder vertrokken. Men dacht niet meer aan deze omstandigheid, toen in den nacht van den 8sten Vilella zelf met 200 man voor de stad verscheen, blijkbaar met oogmerk om de openbare kassen en het kruidmagazijn te plunderen. Gelukkig heeft de waakzaamheid der troepen het plan der opstandelingen verijdeld, die weder afgetrokken zijn na eenige geweerschoten gelost te hebben. Nabij Tortosa heeft eergisteren een gevecht tusschen de koninklijke troepen en eene bende Montemolinisten plaats gehad, waarin aan beide zijden eenige dooden en gekwetsten gevallen zijn. Eene andere bende opstandelingen heeft zich in de omstreken van Morade Ebro vertoond.

ITALIE.

ROME, 10 Julij.

Vóór eenige dagen hadden de Jesuiten het voornemen om eene buitengewone akademie in het Collegium Romanum te houden, ter eere van Pius IX, doch ofschoon zij daartoe reeds groote toebereidselen hadden gemaakt, hebben zij van den Gouverneur der stad bevel gekregen, dat feest niet te vieren, omdat hij vernomen had, dat het volk van plan was, het te verstoren.

— Onze ministeriële krisis heeft op eene gelukkige wijze een einde genomen. De Kardinaal Gizzi blijft Staats-Secretaris en moest het wel blijven, omdat van de weinige Kardinalen, die geschikt zijn konden hem te vervangen, niemand genegen schijnt een post aan te nemen, welke vroeger het doel aller wenschen was. De Paus heeft het bestaan hebbende misverstand tusschen den Kardinaal Gizzi en den Onder-Staats-Secretaris Corboli bijgelegd. Alles schijnt intusschen aan te toonen, dat wij eene belangrijke staatkundige krisis te gemoet gaan. Verschijnselen van regeringloosheid vertoonen zich, onder verschillende vormen, niet minder in de provinciën dan in de hoofdstad, en de regering geeft, in plaats van krachtdadig werkzaam te zijn, blijken van zwakheid.

— Het gerucht loopt dat onderscheidene Kardinalen den Paus lijsten zouden hebben aangeboden, waarop ruim 100 namen van personen staan, wier verbanning uit den Kerkelijken Staat zij noodig oordeelen. Pius IX zou verklaard hebben, dat hij voortaan zulke aanzoeken niet meer wenschte te ontvangen, daar hij niet voornemens was, eene zoo zware straf als die van verbanning uit te spreken op bloote aanklagt, zonder duchtige bewijzen van schuld. — De broeder van den Paus zou tot Opperbevelhebber der nieuw opgerigte nationale garde benoemd zijn.

— Uit Livorno wordt berigt dat den 22sten Junij, den verjaardag van de troonsbestijging van den Paus, betreurenswaardige onlusten te Parma waren voorgevallen. De gewapende magt is tusschen beide moeten komen om de orde te herstellen, en heeft van hare wapenen moeten gebruik maken, waardoor meer dan 80 menschen, onder welke eenige geestelijken, gewond zijn.

ZWITSERLAND.

BERN, 15 Julij.

Eene Commissie uit de Volksvereeniging alhier, heeft den 10den dezer eene nieuwe uitnoodiging aan de vrijzinnige Zwitsers van alle kantons opgezonden, ten einde een algemeen Zwitsersch Volksverbond op te rigten. Tot dat groote werk biedt het schuttersfeest te Glarus de beste gelegenheid aan, en men verzoekt hen alzoo, om op den 21sten dezer aldaar bijeen te komen.

— Volgens het *Journal de Genève* van den 14den, worden de Fransche troepen aan de grenzen meer versterkt, zoodat ten gevolge van dien het contingent van het kanton Genève onder de wapenen was geroepen.

OOSTENRIJK.

Men ziet in Gallicië de aankomst van den nieuw benoemden Gouverneur, Graaf Stadion, met verlangen te gemoet en verwachtte van dezen staatsman, die echte beschaving aan eene krachtige handelwijze paart, de volkomene herstelling en het behoud der rust, bij den nog steeds bedenkelijken toestand des lands.

HAMBURG.

15 Julij.

Het Hamburgsche schip Hanseat, Kapitein Strand, het eerste vaartuig, dat uit deze stad naar de Zuidzee ter walvischvangst werd uitgerust, is gisteren namiddag met eene bijkans volle lading (2,300 ton traan), na eene reis van 3 jaren, uit de Zuidzee hier weder aangekomen.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Julij.

Door de Vergadering der Spaansche Schuldbrieven-houders, is, ten gevolge van de onlangs genomen besluiten, aan den Spaanschen Gezant alhier, den Heer Isturitz de volgende brief gezonden.

»Mijnheer! Ik heb de eer, u hiernevens een afschrift te doen geworden van het proces-verbaal eener openbare vergadering van de houders van Spaansche effecten, die op gisteren in den London-Tavern heeft plaats gehad, en hetwelk ik u verzoek, zonder vertraag aan de Spaansche Regering te willen inzenden.

»Het zal der aandacht van Uwe Exc. geenszins ontgaan, dat bij deze zoo talrijke als aanzienlijke zamenkomst der schuldeischers van Spanje, geene onbetamelijke of beleedigende taal, door iemand der effectenhouders gevoerd is geworden ten opzigte van de groote natie, die door Uwe Exc. aan dit hof vertegenwoordigd wordt, maar dat zij integendeel het vast vertrouwen hebben doen blijken, dat Spanje en de middelen, en den wil en het voornemen heeft, om het aan zijne buitenlandsche schuldeischers verschuldigde te voldoen. Hetgeen waarover de schuldeischers zich beklaagden, is, dat Spanje het voldoen aan deze heilige verpligting zoo lang heeft uitgesteld, en door mijne tusschenkomst nemen zij eerbiedigliik de vrijheid, Uwe Exc. te verwittigen, dat er bij de schuldeischers van Spanje, de wetgeving en de Regering van dit rijk en het volk van Engeland, een algemeen gevoelen bestaat, dat de opofferingen, het geduld en het langdurig lijden der effectenhouders, thans derzelver grenzen hebben bereikt, en dat zoo Spanje niet, zonder verder vertraag, of eene minzame regeling besluit der schuldvorderingen van de groote massa van verdrukte Britsche onderdanen, wier belangen in de buitenlandsche schuld van Spanje betrokken zijn, zij ten laatste, tot verdediging van hunne regten, hunne toevlugt zullen moeten nemen tot het eenige wat hun overblijft, te weten een beroep op het parlement, om de Regering te magtigen, om, tot het verkrijgen van regt voor de Britsche onderdanen, zoodanige maatregelen te nemen, als op welke in een der laatste debatten in het huis der gemeenten, door den Minister van Buitenlandsche Zaken gezinspeeld is geworden."

— Er heerschen te Tipperary tegenwoordig koortsen, die vooral vele slagtoffers hebben weggerukt, zoowel onder Protestantsche als Roomsche geestelijken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Julij.

De Heer Teste begint veel van de schijnbare bedaardheid te verliezen met welke hij zijn vonnis heeft aangehoord; zelfs is zijn gestel zoo geschokt, dat men voor een ontsteking der hersenen vreesde; de kneuzing door den kogel veroorzaakt begint meer en meer een bedenkelijk voorkomen te krijgen. De Generaal Cubières heeft de boete betaald en is vrijgelaten, doch hij is mede zeer ongesteld en ter neergeslagen; men zegt dat hij naar St. Louis in Noord-America zal vertrekken waar hij aanzienlijke bezittingen heeft.

De Heer Parmentier schijnt zich, daar niemand zich over hem bekreunt, ook over het voorgevallene niet te bekreunen; hij is nog niet op vrije voeten, daar hij de boete nog niet betaald heeft.

De zetels van de Heeren Teste en Cubières zullen, volgens gebruik, in de Kamer der Pairs gedurende een jaar onbezet blijven.

Pellapra is heden nacht alhier aangekomen en heeft zich gevangen gegeven. Men meent dat het proces van dezen nog deze week zal plaats hebben en slechts éénen dag duren.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Julij.

In de steenkolen-groeven van Agrappe en Grisoeuil te Frameries, heeft eene uitbarsting van gaz plaats gehad, waardoor 10 werklieden zijn omgekomen. Er bevonden zich 29 hunner in de groeve; buiten de mijn zijn er nog 3 doodgeslagen en een is zwaar gewond.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd het door den Kerkeraad der Walsche Gemeente te Middelburg uitgebragt beroep op den Heer J. H. Gerlach, S. M. Candidaat.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN,

Gehad hebbende het verzoek van GABRIEL MIZEL, *Smid*, wonende alhier, strekkende tot bekoming van de vereischte vergunning om in de huizinge staande en gelegen aan de Langegracht Wijk V N°. 651, eene *Smederij* op te rigten.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastbij gelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad,

op Maandag den 26sten Julij aanstaande, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan zij gehouden zullen worden, tegen die inwilliging van hetzelve zich niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.

Leyden, 19 *Julij* 1847.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

Wij verleenen gaarne eene plaats aan het navolgende stuk, ons door den Heer Opziener en Landmeter bij het Hoogheemraadschap van Rijnland toegezonden:

De groote moeijelijkheden in het funderen op eene aanmerkelijke diepte, van het gebouw voor een Stoomgemaal tot Droogmaking van het Haarlemmer-Meer aan den mond van het Zuider-Spaarne bij Haarlem, integenstelling van de zoo veel gemakkelijkere grondvestiging van een soortgelijk gebouw aan het Lutke-Meer, waarvan de metselwerken reeds gevorderd zijn, — moeijelijkheden trouwens die voorzeker overwonnen zullen worden, door den zeer bekwamen waterbouwkundige wien de eer der daarstelling gegund is, — hebben het gevolg dat er veel over dat werk gesproken, en de aan het werktuig gegeven naam menigmalen genoemd wordt.

Die naam, *de Cruquius*, wordt echter niet slechts vrij dikwijls verkeerdelijk uitgesproken, maar het is mij maar zelden voorgekomen, dat de man van wien hij ontleend is, naar zijne groote verdiensten en uitgebreide kennis bekend is en geschat wordt.

De bekend geworden reden voor de naamgeving, — namelijk dat hij in Julij 1742 een ontwerp ter droogmaking van 't Meer geleverd heeft, zijnde de middentijd ongeveer tusschen de ontwerpen van Leeghwater in 1643 en den Baron van Lynden van Hemmen in 1821, wier namen aan de andere werktuigen gegeven zijn, — moge daarvoor voldoen; het komt mij voor dat zijne waarde daardoor niet genoeg aan het licht is gebragt, dewijl van dat ontwerp zijn werkzame en kundige ambtgenoot en opvolger Jan Noppen, en de ijverige en in alle vakken van Waterstaat als doorkneden Landmeter van Rijnland, Melchior Bolstra, de medewerkers waren, en het niet altijd de eerstgenoemde van eene Commissie is wien de eere van 't verrigte toekomt.

Vermits tijdens mijne inwoning te Spaarndam, alwaar Cruquius het bestuur over de Waterstaats-werken van Rijnland had onder den titel van Toeziender, — hoogbejaarden mij van hem spraken, als een liefdadig helper van behoeftige lijders, deed dit mijne hooge achting voor zijne nagedachtenis nog toenemen, hoezeer ik hem nimmer als Geneesmeester, maar slechts als meester in veel kunst en wetenschap had hooren noemen.

In 1824 ontdekte ik zijn graf in de Hervormde kerk te Spaarndam, en op de zerk het volgende opschrift:

I. D. VOGEL. W. V. D. ZYP K.(erk) MEEST.(eren)
TER EER EN OPHEF DER HOOGE BEDUIDEN
VAN T BOVENSTAANDE KERKGLAS.
VERTOONENDE: T
WEL ED. COLL. VAN HEEREN DYKG. EN HG. HEEM
RADEN VAN RHYNL. MET DESZELFS INSTELDER
GRAAF WILLEM VAN HOLLAND ROOMS KONING.
5 JDUS OCT. A°. 1255 JNDICTIE 14.
WIENS XVIE. AFSTAMMEL. EN NANEEF DIENAAR.
VAN HAARE WEL EDELHEDE EN VAN DEN LANDEN
WAS
NICOLAUS SAMUELIS CRUQUIUS
GEADMITTEERD LANDMETER
CANDIDATUS MEDICINÆ.
EXAMINATEUR DER O. I. STUURL. TE DELFT.
LID VAN DE KONINKL. SOC. DER WETENS. TE LOND.
LID VAN T KONST-GENOOTSP. TE HAARLEM
TOEZIENDER VAN RHYNLAND
SCHOUT TE SPAARNDAM
NATUS 2 DEC. 1678 DENATUS 5 FEB. 1754.
NAAM-ZIN-SPREUK.
NEMINEM SCIENTIA CRUCIAT.
NOOIT SCHAAD CONST
W. DEN HENGST IN COMP. FECIT 1752 PRINC. GET 5. 1525.

Uit dit grafschrift blijkt dat Cruquius niet onwaardig geplaatst is naast Leeghwater en Lynden; terwijl deze mededeeling verder strekken moge tot herleving der nagedachtenis van een geacht Waterbouwkundige; — één' der mede-opbouwers van den roem onzer natie in deze wetenschap, één' der medewerkers om den dierbaren Vaderlandschen grond te ontheffen van den kanker der binnenlandsche waterplassen, en te beveiligen tegen de woede der zeeën en stroomen, die het van buiten met vernieling bedreigen.

Leyden, *Julij* 1847. J. KROS.

202de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
Trekking der Vierde Klasse.

5de Lijst. N°. 13279 een prijs van *f* 2,500. N°. 9194 een prijs van *f* 1,250.
N°. 3503 een prijs van *f* 1,000.
6de » N°. 20449 een prijs van *f* 5,000. N°s. 19446, 15311 en 2937 ieder een prijs van *f* 1,000.
7de » N°. 15715 een prijs van *f* 1,000.

Ten behoeve van het Burger Huisgezin, voor hetwelk Ds. Inckel bijdragen heeft verzocht, is bij de Redactie ingekomen van B. *f* 1.—.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
C. G. COBET
EN
J. M. OLIPHANT.

LEYDEN,
21 Julij 1847.

Voor de zoo vele bewijzen van hartelijke deelneming, bij het zoo treffend plotseling overlijden van mijne geliefde Echtgenoot N. J. VAN BENTEN, breng ik, ook namens onze Ouders en Betrekkingen, door deze aan die allen den opregtsten dank.

LEYDEN, 22 Julij 1847. H. J. VAN DER MEER.

STEDELIJK GYMNASIUM.

Namens de Commissie, door den Stedelijken Raad benoemd en gequalificeerd tot het afnemen van de ***Examens van Toelating***, vermeld in Art. 3 en 4 van het Reglement, heeft de Ondergeteekende de eer ter kennisse der belanghebbenden te brengen, dat deze Examens zullen plaats hebben op Donderdag en Vrijdag den 2den en 3den September.

Intusschen verzoekt hij de aangifte daartoe te mogen bekomen vóór het einde der maand Augustus, en is gaarne bereid, des gevraagd zijnde, de noodige inlichtingen te geven omtrent de vereischten.

W. H. D. SURINGAR,
Gymnasii Rector.

Eene **WEDUWE** alhier, welke door het rondzenden van naamlooze **Prospectussen**, getiteld: *Instituut voor Jonge Jufvrouwen*, de aandacht tot zich getrokken heeft, wordt verzocht, zoo zij daartoe wezentlijk geregtigd is, zich door deze Courant bekend te maken, daar het anders als ***bedriegerij*** beschouwd zal worden.

De Ondergeteekende maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat hij met zijne **POFFERTJESKRAAM** staat aan de Hoogewoerdspoort, aan het einde van het Utrechtsche Veer, en daar eenige avonden zal bakken. Tevens verwittigt hij zijne geëerde Stadgenooten dat hij, door de afschaffing der *Leyderdorpsche Kermis*, dit jaar niet met zijne **KRAAM** mag staan op de Haven. Verzoekt ditmaal ook weder een ieders gunst, belovende eene prompte en zindelijke bediening.

JOHANNES VAN DER PLAS.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 21 JULIJ.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld. .	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{1}{16}$	$57\frac{5}{16}$	$57\frac{7}{8}$
Dito dito	» 3	»	$70\frac{1}{8}$		
Dito dito	» 4	»	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{3}{16}$	
O. L. Leening	» 4	»	90		
Amortisatie Syndicaat.	» $3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$170\frac{1}{8}$	$170\frac{1}{4}$	
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»	»	$107\frac{3}{4}$	108	$107\frac{3}{4}$
BELGIE, Certificaten	» $4\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	50		
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$17\frac{7}{8}$	18	18
Dito bij dito, onbep. stukken. .	» 5	»	$16\frac{7}{8}$	$17\frac{5}{8}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$26\frac{1}{16}$	$26\frac{3}{16}$	$26\frac{3}{8}$
Coupons Ardoins.	»	»	$14\frac{3}{8}$	$14\frac{5}{8}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$34\frac{5}{8}$		
Dito Dito	» 4	»	$34\frac{1}{4}$	$34\frac{1}{2}$	$34\frac{7}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$106\frac{1}{8}$	$106\frac{5}{8}$	
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	105		
Cert. bij dito 1831 en 1833 . .	» 5	»			
Dito bij HOPE.	» 4	»	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{3}{8}$	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	91	$91\frac{1}{16}$	
Certificaten te Hamburg.	» 5	»	$101\frac{7}{8}$		
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van dito	» 6	»	72		
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting. . .	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	$143\frac{1}{8}$	$143\frac{1}{2}$	
PRUISSEN, Loten van 50 R. . . .	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	$104\frac{3}{4}$		
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$54\frac{3}{16}$	$54\frac{1}{8}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.	95	$95\frac{1}{16}$	
BRAZILIE, ...	» 5	»			
AMERIKA, ...	» 6	»			
Dito Bankactiën.	»	»			
MEXICO, ...	» 5	»	$19\frac{1}{4}$	$19\frac{5}{16}$	
VENEZUELA.	» $2\frac{1}{4}$	»			

Koers van het Geld: Beleening 3, $3\frac{1}{4}$. Prolongatie $2\frac{1}{2}$, $2\frac{3}{4}$. Wissel-Disconto 4 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.